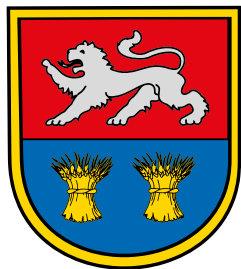

KÁLDI HÍRMONDÓ

Önkormányzati tájékoztató

Levél cím: 9673 Káld, Berzsényi u. 19.

2021. DECEMBER

KEDVES OLVASÓ!

Káld Község Önkormányzata a „Helyi identitás és kohézió erősítése Káld településén” című TOP-5.3.1-16-VS1-2018-00008 azonosító számú projekt keretében jelenteti meg a Káldi Hírmondót. Legfontosabb célunk, hogy Önök – a falu lakói – hiteles forrásból kapjanak tájékoztatást. A kiadvány negyedévente jelenik meg. Kérjük, amennyiben

szeretnék megjelentetni híreiket, beszámolóikat jutassák el a felelős szerkesztőhöz, Németh Lilla Gittához személyesen, vagy elektronikus úton a kozossegszervezokald@gmail.com e-mail címre.

Vida Károly
polgármester

KÖZÖSSÉGI HÍREK

Önkormányzati hírek

Káld Község Önkormányzata, valamint a Képviselő-testület 2021. évi működését is jelentősen meghatározta a koronavírus-járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet, illetve a korlátozások. Az év első felében nem lehetett képviselő-testületi üléseket tartani, a képviselő-testület hatáskörét a polgármester gyakorolta.

Az év első képviselő-testületi ülése 2021. augusztus 9-én volt.

Mindezek ellenére az önkormányzat tevékenyen működött, 8 rendelet megalkotására került sor, a polgármester 55, a Képviselő-testület 28 határozatot hozott.

A Szombathelyi Erdészeti Zrt. kezdeményezésére módosításra került a település rendezési terve és helyi építési szabályzata.

A TOP-5.3.1-16-VS1-2018-00008 azonosító számú, „A helyi identitás és kohézió erősítése Káld településén” című pályázatból képzések, tanulmányút, részvételi fórum, közösségi akciók és programok valósultak meg, ezekről a Káldi Hírmondóban rendszeresen beszámoltunk.

Sikerült megvalósítani a Belügyminisztériumtól belterületi utak felújítására nyert pályázatot, a Magyar Falu Program sikeres pályázata révén megújulhatott az önkormányzati hivatal épületében a villamoshálózat és a fűtés, szintén a Magyar Falu

Program nyertes pályázatából vásároltunk orvosi eszközöket, köztük defibrillátort is, mely a házi orvos részére került használatra átadásra.

Káld települési értékeinek bemutatására nyert támogatást az Önkormányzat 4.000.000,- Ft értékben, ebből eddig a értékeket bemutató óriáskönyv, valamint eszköz beszerzés valósult meg. A támogatás fennmaradó részéből kemence és fedett tető készül a Szele Péter közösségi téren.

25.000.000 Ft összegű támogatást nyert az önkormányzat a káldi Újhegy villamosítására. Ennek megvalósítása a jövő évben kezdődhet meg.

A testvértelepülési kapcsolatok ápolására benyújtott pályázati kérelmünk szintén eredményes volt.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

*Kellemes Karácsonyi
Ünnepeket és
Boldog
Új Évet kívánunk
községünk minden lakójának!*

Káld Község Önkormányzata

Káld és Csíkszentimre testvértelepülési kapcsolata elmélyítésre közel 2.000.000 Ft-ot nyert az Önkormányzat. A programot a jövő év első felében szeretnénk megvalósítani.

A 2022-es évben terveink között szerepel a falu fejlődését szolgáló további pályázatok benyújtása, a házi segítségnyújtás szociális szolgáltatás biztosítása a meglévő szolgáltatások mellett.

Vida Károly
polgármester

Újra áll a „Lánci úti kereszt”!

A Pusztalánc felé vezető út mentén az 1800-as években Szabó Gergely, jómódú gazdálkodó és felesége, Komáromi Ágnes emeltettek kőkeresztet.

A Helyi Értéktár Bizottság Kulturális Örökségként nyilvántartásba vette a többi kőkeresztrel együtt.

Ezt a keresztet néhány évvel ezelőtt a mögötte földmunkát végző gép sajnálatos módon ledöntötte.

Szeptember végén Horváth Endre sárvári vállalkozó, a PAX temetkezés vezetője és csapata a helyére emelték és rögzítették a letört keresztet. A helyreállításban segített még Kádár Károly, helyi vállalkozó. Sándor Miklós és Nagy Róbert megerősítették a kereszt szárán lévő vasalatot, hogy biztosabban álljon. Ígéretet kaptunk még a kereszt festésére Magyar László festőtől – mindannyian szívességből dolgoztak, hálásan köszönjük nagylelkű munkájukat!

Nagyné Bognár Katalin
alpolgármester

A karácsonyfa eredete

A kereszténység megszületése előtt az örökzöldek különös jelentőséggel bírtak az ókori népek számára a téli időszakban, tiszteletük már a germán, a római, az egyiptomi és a kelta kultúra hagyományvilágában is ismert volt. Ahogy a mai emberek karácsonyfát állítanak, úgy ezen népek is örökzöld faágakat aggattak ki otthonaik ajtajára és ablakaira. Úgy tartották, hogy azok elűzik a boszorkányokat, a szellemeket és távol tartják a betegségeket.

Az életfa vagy a zöld ág élet-szimbóluma kapcsolódik a különböző ünnepek népszokásaihoz, így a téli napfordulóhoz és a karácsonyhoz is. A téli napforduló az északi féltekén december 21-22-ére

esik, míg a déli június 21-22-ére. Ezért is volt, hogy míg a nyári napforduló alkalmával azért gyújtottak tüzeket, hogy elűzzék a közeledő sötétséget, addig a téli napforduló alkalmával a fény diadalát, az élet megújulásába vetett hitet ünnepelték. Sokan úgy hitték, hogy a nap tulajdonképpen egy isten, a tél pedig akkor jön el, amikor a napisten beteg és gyenge lesz. Az örökzöldek így a növények és fák virágzására, a napisten megerősödésére és a nyárra emlékeztette őket.

Az ókori egyiptomiak egyik legjelentősebb istene Ré volt, a napisten, akit legtöbbször napkoronggal a fején ábrázoltak. A szkarabeusz, napkorong

és kosfejű férfi ábrázolásának kombinációja a felkelő, déli és lenyugvó napot jelentette számukra. Az egyiptomiak a téli napforduló idején – azaz mikor Ré elkezdett felgyógyulni és megerősödni – pálmalevélből készült gyékényszőnyeggel díszítették fel otthonaikat, ami a halál felett diadalmaskodó életet szimbolizálta.

A római világban a napfordulókör ünnepelt Saturnalia (dec. 17.) – amely során Saturnusra, a földművelés istenére emlékeztek – a vidámság és az ajándékozás napja volt, a római újévkor (jan. 1.) a házakat és templomokat zöld növényekkel és lámpákkal díszítették, a gyerekeknek és a szegényeknek pedig ajándékot adtak. (Az ókori népek a téli napfordulót december 25-én ünnepelték, az első nikaiai zsinat döntése nyomán az egyház 325-ben erre napra helyezte Jézus születésének évfordulóját.) A druidák a házakra és az imahelyekre kiaggatott örökzöld növényekben az örökkévalóság szimbólumát látták. Az örökzöld növények a viking társadalom hitvilágában is fontos szerepet játszottak: a skandinávok úgy gondolták, hogy az örökzöldek a napisten, Balder különleges növényei.

A karácsonyfa-állítás hagyománya a 16. században terjedt el a Német-római Birodalomban,

mikor a keresztények elkezdtek feldíszített fenyőfákat állítani otthonaikban. Valószínűleg Luther Márton volt az első, aki égő gyertyákkal díszített fel karácsonyfát. A német reformátor éppen hazafelé tartott egy téli estén, mikor az egyik fenyőn egyszer csak ragyogó csillagfényekre lett figyelmes; Luthert annyira magával ragadta a látvány, hogy mikor hazaért, mindenáron be akart számolni családjának a jelenségről, s jobb ötlete nem lévén, elővett egy fát és gyertyákat helyezett rá.

A szokás Amerikában még a 19. században is furcsának hatott, a karácsonyfa-állításról fennmaradt első feljegyzés az 1830-as évekből származik és Pennsylvania német telepeseinek nevéhez fűződik, bár a hagyomány a német otthonokban jóval korábban meggyökeresedett. Pennsylvania német lakosai 1747-ben is felállították a maguk közösségi fáját, de jó száz évig a legtöbb amerikai azt pogány szokásnak tartotta.

A puritán örökséget az egyre befolyásosabb német és ír bevándorlók ásták alá. A karácsonyfa később komoly támogatókra talált Viktória brit királynő és férje, Albert szász-coburg-gothai herceg személyében: a királyi pár 1846-ban az Illustrated London News című lap egyik rajzán volt látható gyermekeik körében a feldíszített fenyőfa mellett. Viktória – ellentétben elődjeivel – rendkívül népszerű volt az alattvalók között, s ha valamit tett, abból kis tűlzással divat lett; nemcsak Nagy-Britanniában, hanem a tengerentúlon, a keleti parton is. A fa ezzel végleg megérkezett az Amerikai Egyesült Államokba.

Az 1890-es években a karácsonyfa hihetetlen népszerűsége tett szert, Amerika pedig nagyra tört – legalábbis ami a karácsonyfák méretét illeti: ugyanis míg Európában ebben az időben maximum 1,2 méter magas fenyőket vágtak ki, addig az amerikaiak plafonig érő fákat állítottak. A 20. század elején az amerikaiak házilag gyártott díszeket aggattak a fenyőre, míg a németek továbbra is az almát, a mogyorót vagy éppen a marcipános sütit favorizálták. Hamarosan elterjedtek az égősorok is, így a karácsonyfák napokon át hirdethették az ünnep szentségét – s immáron egyre többször a városok főterein.

A szokás Berlinből került át Bécsbe, ahol a 19. század első évtizedeiben az arisztokrata családok és a művészek körében gyorsan elterjedt. A század közepén már a polgárcsaládok körében

is megünnepezték ezt a napot; érdekesség, hogy mikor 1860 karácsonyán Erzsébet királyné Madeira szigetén volt gyógykezelésen, Ferenc József e távoli helyre is küldött neki feldíszített fenyőfát.

Pesten az első karácsonyfát valószínűleg Brunszvik Teréz grófnő állította 1824-ben, ám elterjesztésében jelentős szerepe volt a Podmaniczky és a Bezéredy családoknak is. Az új szokás a városokban viszonylag gyorsan meghonosodott. A hatvanas években, adventi

időszakban, Pesten fenyővásárok voltak. Az aradi Alföld című újság 1862-ben arról számolt be, hogy egy nőnevelő-intézet növendékei Deák Ferencnek karácsonyfát állítottak, amelynek minden ágán egy-egy általuk készített kézimunka függött. A magyar szépirodalomban a karácsonyfa 1866-ban, Jókai Mór A koldusgyermek című karácsonyi tárgyú elbeszélésében jelent meg először.

(Forrás: Múlt-kor történelmi magazin)

KÖZÖSSÉGI ESEMÉNYEK

Értékünk a Farkas-erdő

2021. október 16-án, szombaton került sor az Értékünk a Farkas-erdő, megyei értéket bemutató rendezvény megvalósítására. A program a TOP-5.3.1-16-VS1-2018-00008 azonosító számú, A helyi identitás és kohézió erősítése Káld településen című pályázat keretében valósult meg.

Az esemény helyszíne az erdőben található Káld-Hidegkút Vadászház és a Káld-Hidegkúti Kisboldogasszony-kápolna közvetlen szomszédságában volt.

A rendezvényre látogatók között voltak, akik a sárvári SIHU kisvonattal érkeztek a helyszínre. Azok, akik ezt az útvonalat választották, útközben a Banyafákkal kapcsolatos előadást hallhattak a helyi általános iskola egyik tanítójától, Pörge Judittól. A sportosabb résztvevők számára gyalogtúra indult a Farkas-erdő káldi bejáratától, melyet Varga László erdei iskolai referens vezetett a Szombathelyi Erdészeti Zrt-től. A túra során az érdeklődők egy előadást hallhattak az

Erdőismereti Tanösvény élővilágáról, majd a Scherg Lőrinc-kilátó érintésével érkeztek meg Hidegkútra.

A gyerekeket az Őrségi Nemzeti Park által biztosított, fából készült játékok, illetve a helyi általános iskola testnevelő tanára által ügyességi feladatok várták. Később a kicsik rókavadászaton vehettek részt, majd a sárvári Bábos Mesekuckó előadását hallgathatták meg.

Délben az érdeklődők részt vehettek a kápolnánál, a Szűz Mária Magyarok Nagyasszonya tiszteletére rendezett szentmisén, melyet Brenner József nagyprépost és Balasi István esperes-plébános koncelebrált.

A mise után mindenkit ebédre invitáltak a szervezők. Ebéd után a gyerekeket csillámtetoválás, különböző játékok (memóriajáték, kirakó) és kézműves foglalkozás várták.

Köszönjük mindazoknak, akik részt vettek a programon.

Németh Lilla Gitta
közösségfejlesztő

Ünnepi készülődés a könyvtárban

Karácsonyhoz egyre közeledve, már hagyomány a Községi Könyvtárban, hogy ünnepre hangolódó kézműves foglalkozást tartunk. Első alkalommal 2021. november 19-én, pénteken gyűltünk össze egy foglalkozás erejéig. A résztvevő kicsik és nagyon többféle gipszből készült karácsonyi dísz közül

válogathattak, melyeket a saját elképzelésük és ízlésük szerint festhettek ki. Ötletes és színes alkotások születtek, köszönöm a részvételt mindenkinek.

Németh Lilla Gitta

közösségfejlesztő

EGY KIS SZÓRAKOZÁS

Grimm testvérek – A suszter manói

Volt egyszer egy suszter, értette a mesteriségét, szorgalmasan dolgozott. Hogy, hogy nem, a végén mégis úgy tönkrement hogy nem maradt egyebe, mint egyetlen pár cipőre való bőre. Abból este kiszabta a cipőt, hogy majd másnap elkészíti; tiszta volt a lelkiismerete, nem sokat emésztette magát a jövődön, gondolta, majd lesz valahogy, tisztességes ember csak nem pusztul éhen; lefeküdt, és békességgel elaludt.

Másnap jó korán fölkelt, és neki akart ülni a munkájának; hát ott áll: készen az asztalán a pár cipő. A suszter ámult-bámult, nem tudta, mit szóljon a dologhoz. Kezébe vette a cipőt, alaposan végignézte, minden varrást, minden szögelést apróra megsejmelte; nem volt azon semmi hiba, nincs az a mestermunka, amelyik különb lehetett volna.

Hamarosan vevő is jött. Nagyon megtetszett neki a cipő. Fölpróbálta: éppen ráillett a lábára.

– Mintha csak nekem készítették volna! – mondta örvendezve, és mert úgy találta, a suszter keveset

kér érte, valamivel többet adott az áránál. Pontosan annyit, hogy éppen két párra való bőr tellett ki belőle. A suszter este ezeket is szépen kiszabta.

„A többi munkát majd megcsinálom holnap reggel – gondolta – ráérek a dolgomtól.”

De mire másnap fölkelt, készen állt két pár cipő, neki a kisujját sem kellett megmozdítania. Vevő is akadt mind a kettőre, jól megfizettek értük, s a suszter, a pénzen most már négy párra való bőrt vásárolhatott.

Harmadnap reggel azt a négy pár cipőt is készen találta. S így ment ez tovább napról napra, hétről, hétre. Amit este kiszabott, az reggelre elkészült. A cipész hamarosan tisztos jövedelemre tett szert, és megint jó módú ember lett belőle.

Karácsony táján egy este szokása szerint ismét kiszabta a másnapi cipőkhöz a bőrt, aztán, mielőtt lefeküdt, azt mondta a feleségének:

– Hallod-e, lelkem, mi lenne ha ma éjszaka fönnmaradnánk, és meglesnénk ki az, aki ilyen szorgalmasan segít nekünk a műhelyünkben?

Az asszony ráállt a dologra, hiszen maga is sokat töprengett már rajta, csak hát nem mert előhozakodni vele az urának. Mécsest gyújtott, és föltek a szekrény tetejére, aztán elbújtak a sarokban. Onnét figyelték, hogy lesz, mi lesz.

Mikor a toronyban éjfél ütött az óra, egyszer csak valami kaparászást, topogást, izgést-mozgást hallottak; az ajtó egyarasznyira kinyílt, és két kedves kis manó surrant a szobába. Se szó, se beszéd, odaültek a suszter asztalkájához, fogták a kiszabott bőrt, és munkához láttak. Olyan fürgén, olyan ügyesen dolgoztak, parányi kis ujjukkal olyan szaporán varrtak, tűztek, hogy a suszter azt sem tudta, hová legyen ámulatában.

A manók addig egy szempillantásra sem hagyták abba a munkát, míg a cipők el nem készültek, és fényesre pucolva ott nem sorakoztak az asztalka mellett. Akkor egyet fűttengettek, s illa berek! – eltűntek.

Másnap reggel azt mondta a suszterné asszony:

– Meg kell hálálnunk ezeknek a manóknak, hogy jómódba juttattak minket. Pucéron szaladgálnak az istenadták, még jó, hogy meg nem fagnak! Tudod, mit? Varrok nekik ingecskét, kabátkát, mellényt, nadrágot, kötök nekik harisnyát is, te meg csinálj mindegyiknek egy pár szép kis cipőt.

Egész nap ezen dolgoztak; az asszony kezében szaporán járt a kötőtű, csattogott az olló, készültek a kis ruhák, az ember meg a székén kuporgott, és kalapált, szögelt, forgatta a kaptafát, míg a kis cipőket meg nem csinálta. Este aztán a kiszabott bőr helyett az ajándékokat rakták oda az asztalra; szépen elrendezték mindent, elbújtak a sarokban, és kíváncsiak lesték, mit szólnak majd a manók.

Azok szokás szerint pontban éjféltkor meg is jelentek, és tüstént dologhoz akartak látni. Hanem ahogy az asztalra esett a pillantásuk, lecsapták a szerszámaikat és azt sem tudták, mihez kapjanak, mit simogassanak, minek örvendezzenek. Egykettőre bebújtak a kis ruhákba, felhúzták a kis cipőt, fűttengettek, rikkantgattak, egyszerre csak cincogva nótázni kezdtek.

Ugye, milyen csinos fiúk vagyunk?

Többet bizony nem is suszterkodunk!

– énekelték; körültáncolták az asztalt, szökdécseltek, ugrándoztak, végül aztán kiperdültek a szobából.

Nem is jöttek vissza soha többet.

A suszternak pedig élete végéig jól ment a sora mindig volt munkája, és minden sikerült neki, amihez csak hozzákezdett.

Színező

Találd meg a felsorolt szavakat!

a kimaradó betűkből olvashatod össze a megfejtést

S	Z	Á	N	K	Ó	T	D	B	E	J	G	L	I
J	É	G	L	A	E	É	I	T	É	L	A	P	Ó
K	G	Y	E	R	N	L	Ó	S	H	A	V	A	S
E	Z	A	J	Á	N	D	É	K	F	A	G	Y	É
S	H	Ó	P	C	S	E	N	G	E	T	T	Y	Ü
Z	A	D	Í	S	Z	K	E	S	A	P	K	A	A
T	S	Á	L	O	R	Á	K	A	L	A	P	C	S
Y	O	F	E	N	Y	Ő	F	A	H	I	D	E	G
Ü	N	Y	O	Y	H	Ő	E	M	B	E	R	D	!

AJÁNDÉK
BEJGLI
CSENGETTYŰ
DIÓ
DÍSZ
ÉNEK
FAGY
FENYŐFA
HAVAS
HIDEG
HÓ
HÖEMBER
JÉG
KALAP
KARÁCSONY
KESZTYŰ
SÁL
SAPKA
SZÁNKÓ
TÉL
TÉLAPÓ

Jelen sajtótermék a „Helyi identitás és kohézió erősítése

Káld településen” című TOP-5.3.1-16-VS1-2018-00008 azonosító számú projekt keretében készült.

A projekt kedvezményezettje Káld Község Önkormányzata és konzorciumi partnerei: Suli Harmónia-2007 Gyermekeket Segítő Alapítvány és a Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg 2018.10.01. és 2022.09.30. között.

Kiadja Káld Község Önkormányzata, 9673 Káld, Berzsényi utca 19. Kiadásért felelős: Vida Károly polgármester.

Felelős szerkesztő: Németh Lilla Gitta. Tel.: 06/95-470-167.

E-mail: kozossegszervezokald@gmail.com – Megjelenik: 400 példányban – Készült: Kajt-Art Kft. – Sárvári nyomda